

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ,  
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ  
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

**ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΤΑΞΗ  
ΣΤΟΥΣ ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ 2019**

**Εξεταζόμενο αντικείμενο: Οικονομικά / Πολιτική Οικονομία (527)**

**Μέρος Β (35 μονάδες)**

**Ημερομηνία Εξέτασης: 20 Νοεμβρίου 2019, 15:30 - 18:30**

**ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΔΕΚΑ (10) ΣΕΛΙΔΕΣ**

**ΟΔΗΓΙΕΣ:**

- Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.
- Οι απαντήσεις να δοθούν στο **παρόν βιβλιάριο (booklet)**, το οποίο **απαραιτήτως πρέπει να επιστραφεί**.
- Όλοι οι υπολογισμοί πρέπει να φαίνονται καθαρά στο βιβλιάριό σας.
- Επιτρέπεται η χρήση μη προγραμματιζόμενης υπολογιστικής μηχανής.
- Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού υγρού/ταινίας.
- Το βιβλιάριο (booklet) περιλαμβάνει δύο (2) επιπρόσθετες σελίδες για τις απαντήσεις σας (όπου χρειάζεται) και μία (1) σελίδα για πρόχειρο.

## ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

- Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής.
- Υπάρχει μόνο μια ορθή απάντηση σε κάθε ερώτηση.
- Να βάλετε σε κύκλο το γράμμα που αντιστοιχεί στην ορθή απάντηση.
- Η επιλογή σας να είναι ευδιάκριτη.
- Η κάθε ερώτηση βαθμολογείται με 1,25 μονάδες.

1. Η αυτοματοποίηση της παραγωγής οδηγεί σε .....

- α. αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας και αύξηση της ζήτησης για εργάτες.
- β. αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας και μείωση της ζήτησης για εργάτες.
- γ. μείωση της παραγωγικότητας της εργασίας και αύξηση της ζήτησης για εργάτες.
- δ. μείωση της παραγωγικότητας της εργασίας και μείωση της ζήτησης για εργάτες.

2. Ποιο από τα πιο κάτω **δεν** θεωρείται κεφάλαιο (συντελεστής παραγωγής);

- α. Χρήματα κατατεθειμένα σε μία τράπεζα
- β. Ένα πανεπιστημιακό κτήριο
- γ. Ένα εργοστάσιο κατασκευής υποδημάτων
- δ. Ένα φτυάρι

3. Σύμφωνα με την οικονομική θεωρία, η χρεωκοπία της Thomas Cook αναμένεται να οδηγήσει σε .....

- α. αύξηση των τιμών των αεροπορικών εισιτηρίων βραχυπρόθεσμα και είσοδο νέων εταιρειών στην αγορά μακροπρόθεσμα.
- β. αύξηση των τιμών των αεροπορικών εισιτηρίων βραχυπρόθεσμα και χρεωκοπία και άλλων εταιρειών μακροπρόθεσμα.
- γ. μείωση των τιμών των αεροπορικών εισιτηρίων βραχυπρόθεσμα και είσοδο νέων εταιρειών στην αγορά μακροπρόθεσμα.
- δ. μείωση των τιμών των αεροπορικών εισιτηρίων βραχυπρόθεσμα και χρεωκοπία και άλλων εταιρειών μακροπρόθεσμα.

4. Όλα τα πιο κάτω αυξάνουν τις παραγωγικές δυνατότητες μιας οικονομίας **εκτός** από την .....
- α. ανακάλυψη φυσικών πόρων.
  - β. βελτίωση της τεχνολογίας.
  - γ. αύξηση των κρατικών δαπανών.
  - δ. αύξηση του εργατικού δυναμικού.
5. Αν το 2013 η Κύπρος είχε το δικό της νόμισμα, η κρίση θα οδηγούσε κατά πάσα πιθανότητα σε .....
- α. ανατίμηση του νομίσματος και αύξηση των τιμών.
  - β. ανατίμηση του νομίσματος και μείωση των τιμών.
  - γ. υποτίμηση του νομίσματος και αύξηση των τιμών.
  - δ. υποτίμηση του νομίσματος και μείωση των τιμών.
6. Η χώρα Α έχει ψηλότερο κατά κεφαλή ΑΕΠ και ψηλότερο δείκτη ανισότητας από τη χώρα Β. Οι δύο χώρες έχουν τον ίδιο πληθυσμό. Ποιο από τα πιο κάτω ισχύει;
- α. Όλοι οι άνθρωποι στη χώρα Α είναι πλουσιότεροι από όλους τους ανθρώπους στη χώρα Β.
  - β. Ο μέσος άνθρωπος στη χώρα Α είναι πλουσιότερος από τον μέσο άνθρωπο στη χώρα Β.
  - γ. Το ΑΕΠ της χώρας Α είναι μεγαλύτερο από το ΑΕΠ της χώρας Β.
  - δ. Οι άνθρωποι στη χώρα Α είναι πιο ευτυχημένοι από τους ανθρώπους στη χώρα Β.
7. Η παγκοσμιοποίηση έχει οδηγήσει σε .....
- α. αύξηση της ανισότητας μεταξύ χωρών και μείωση της ανισότητας εντός αρκετών χωρών.
  - β. αύξηση της ανισότητας μεταξύ χωρών και αύξηση της ανισότητας εντός αρκετών χωρών.
  - γ. μείωση της ανισότητας μεταξύ χωρών και μείωση της ανισότητας εντός αρκετών χωρών.
  - δ. μείωση της ανισότητας μεταξύ χωρών και αύξηση της ανισότητας εντός αρκετών χωρών.

8. Η εταιρεία που διευθύνει το θέατρο «Μετροπόλιταν» αποφάσισε να αυξήσει τις τιμές όλων των θέσεων του θεάτρου κατά 4%. Το θέατρο χωρίζεται σε τέσσερις ζώνες. Μετά την αύξηση των τιμών οι κρατήσεις θέσεων μειώνονται κατά 2% στη ζώνη 1A, κατά 4% στη ζώνη 2A, κατά 6% στη ζώνη 1B και κατά 7% στη ζώνη 2B. Ποια ζώνη καθισμάτων έχει ανελαστική ζήτηση;
- α. Ζώνη 1A
  - β. Ζώνη 2A
  - γ. Ζώνη 1B
  - δ. Ζώνη 2B
9. Το δημοσιονομικό έλλειμμα μιας χώρας το 2018 ήταν €544.100 και οι τόκοι δημόσιου χρέους ήταν €715.100. Επομένως, το .....
- α. πρωτογενές πλεόνασμα ήταν €171.000
  - β. πρωτογενές πλεόνασμα ήταν €1.259.200
  - γ. πρωτογενές έλλειμμα ήταν €171.000
  - δ. πρωτογενές έλλειμμα ήταν €1.259.200
10. Σε μια επιχείρηση απασχολούνται 8 εργάτες. Αν προσληφθεί ένας επιπλέον εργάτης, το οριακό προϊόν είναι -5 μονάδες και το μέσο προϊόν γίνεται 19 μονάδες. Όταν απασχολούνται 8 και 9 εργάτες, το συνολικό προϊόν αντίστοιχα, σε μονάδες είναι .....
- α. 160 και 140
  - β. 190 και 200
  - γ. 167 και 117
  - δ. 176 και 171
11. Τα αγαθά X και Ψ είναι υποκατάστατα, ενώ τα αγαθά X και Ω είναι συμπληρωματικά. Μια αύξηση της τιμής του αγαθού X, με όλους τους άλλους προσδιοριστικούς παράγοντες σταθερούς (*ceteris paribus*), θα έχει ως αποτέλεσμα να .....
- α. μειωθεί η ζήτηση του αγαθού Ψ και να αυξηθεί η ζήτηση του αγαθού Ω.
  - β. αυξηθεί η ζήτηση του αγαθού Ψ και να μειωθεί η ζήτηση του αγαθού Ω.
  - γ. μειωθεί η ζητούμενη ποσότητα του αγαθού X και να μειωθεί η ζήτηση του αγαθού Ψ.
  - δ. αυξηθεί η ζητούμενη ποσότητα του αγαθού X και να αυξηθεί η ζήτηση του αγαθού Ψ.

12. Όταν οι τιμές δύο αγαθών είναι οι ίδιες, ένας καταναλωτής θα πρέπει .....

- α. να αγοράζει τις ποσότητες των αγαθών A και B έτσι ώστε οι συνολικές χρησιμότητες να είναι ίσες.
- β. να αγοράζει τις ποσότητες των αγαθών A και B έτσι ώστε οι οριακές χρησιμότητες να είναι ίσες.
- γ. να δαπανά το μισό εισόδημά του για το αγαθό A και το μισό για το αγαθό B.
- δ. να δαπανά όλο το εισόδημά του είτε στο αγαθό A είτε στο αγαθό B.

13. Το αγαθό X είναι συμπληρωματικό του αγαθού Ψ. Η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή είναι 1,8 για το αγαθό X και 2,2 για το αγαθό Ψ. Μια αύξηση της τιμής του αγαθού X, με όλους τους άλλους προσδιοριστικούς παράγοντες σταθερούς (*ceteris paribus*), θα οδηγήσει σε .....

- α. αύξηση της συνολικής δαπάνης των καταναλωτών για το αγαθό Ψ.
- β. αύξηση της συνολικής δαπάνης των καταναλωτών για το αγαθό X.
- γ. αύξηση της ζητούμενης ποσότητας του αγαθού Ψ.
- δ. μείωση της ζήτησης του αγαθού Ψ.

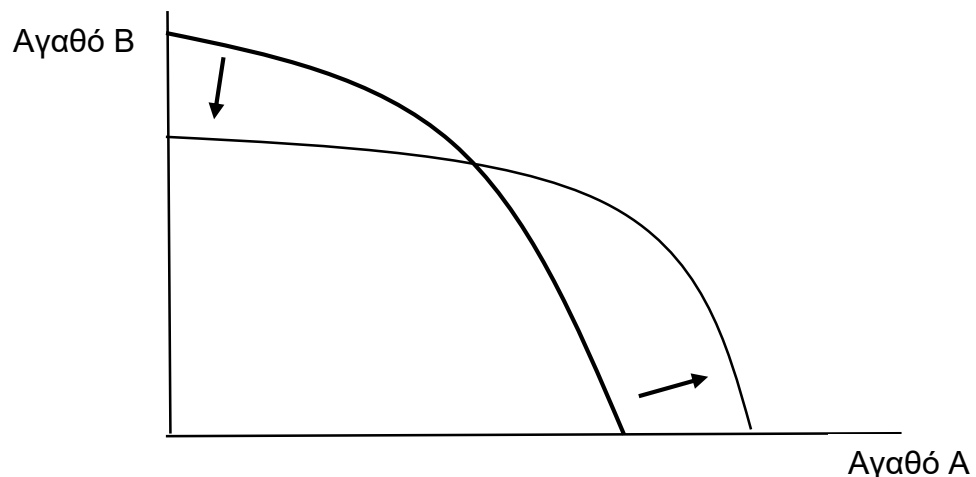
14. Αν το κόστος ευκαιρίας του αγαθού X σε όρους του αγαθού Ψ είναι 3, αυτό σημαίνει ότι .....

- α. για να παραχθούν τρεις μονάδες του αγαθού Ψ, πρέπει να θυσιαστούν τρεις μονάδες του αγαθού X.
- β. για να παραχθούν τρεις μονάδες του αγαθού X, πρέπει να θυσιαστούν τρεις μονάδες του αγαθού Ψ.
- γ. για να παραχθεί μία μονάδα του αγαθού X, πρέπει να θυσιαστούν τρεις μονάδες του αγαθού Ψ.
- δ. για να παραχθεί μία μονάδα του αγαθού Ψ, πρέπει να θυσιαστούν τρεις μονάδες του αγαθού X.

15. Αν κάθε εργάτης στον Καναδά μπορεί να παράγει είτε 5 ηλεκτρονικούς υπολογιστές (H/Y) είτε 10 αυτοκίνητα και κάθε εργάτης στην Ιαπωνία μπορεί να παράγει είτε 6 ηλεκτρονικούς υπολογιστές (H/Y) είτε 20 αυτοκίνητα .....

- α. η Ιαπωνία έχει απόλυτο πλεονέκτημα και στα δύο αγαθά, αλλά ο Καναδάς έχει συγκριτικό πλεονέκτημα στα αυτοκίνητα.
- β. ο Καναδάς έχει απόλυτο πλεονέκτημα και στα δύο αγαθά, αλλά η Ιαπωνία έχει συγκριτικό πλεονέκτημα στα αυτοκίνητα.
- γ. η Ιαπωνία έχει απόλυτο πλεονέκτημα και στα δύο αγαθά, αλλά ο Καναδάς έχει συγκριτικό πλεονέκτημα στους H/Y.
- δ. ο Καναδάς έχει απόλυτο πλεονέκτημα και στα δύο αγαθά, αλλά η Ιαπωνία έχει συγκριτικό πλεονέκτημα στους H/Y.

16. Η αλλαγή στην καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων (ΚΠΔ) μιας χώρας που παρουσιάζεται στο πιο κάτω διάγραμμα μπορεί να οφείλεται σε .....



- α. βελτίωση της τεχνολογίας παραγωγής του αγαθού Α και μείωση διαθέσιμων πόρων για την παραγωγή του αγαθού Β.
- β. βελτίωση της τεχνολογίας παραγωγής του αγαθού Α και αύξηση διαθέσιμων πόρων για την παραγωγή του αγαθού Β.
- γ. βελτίωση της τεχνολογίας παραγωγής του αγαθού Β και μείωση διαθέσιμων πόρων για την παραγωγή του αγαθού Α.
- δ. βελτίωση της τεχνολογίας παραγωγής του αγαθού Β και αύξηση διαθέσιμων πόρων για την παραγωγή του αγαθού Α.

**ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΥΝΤΟΜΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ****Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.****Ερώτηση 17****(Μονάδες 4)**

Να μελετήσετε το πιο κάτω σενάριο:

Κύπριος εξαγωγέας πατατών έλαβε από Άγγλο πελάτη του επιταγή για ποσό GBP £120.200, την οποία κατέθεσε σε Κυπριακή τράπεζα. Η τράπεζα χρεώνει προμήθεια 0,3% για μετατροπή συναλλάγματος. Η συναλλαγματική ισοτιμία για τη στερλίνα δίνεται πιο κάτω:

ΝΟΜΙΣΜΑ	ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ	
	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Στερλίνα (GBP)	0,8778	0,8387

Ζητήθηκε από τους μαθητές/τριες να υπολογίσουν πόσα ευρώ θα εισπράξει ο Κύπριος εξαγωγέας.

Οι μαθητές/τριες έδωσαν τις πιο κάτω απαντήσεις:

Αχιλλέας: €142.887,09

Αγαμέμνων: €143.746,99

Ιφιγένεια: €136.522,44

Θέτις: €137.344,04

**α) Να αναφέρετε ποιος μαθητής/τρια έδωσε τη σωστή απάντηση.**

.....

**β) Ποια/ποιες ήταν η/οι παρανόηση/σεις (λάθος/η) που έγινε/έγιναν από τον καθένα από τους άλλους τρεις (3) μαθητές/τριες;**.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

**Ερώτηση 18****(Μονάδες 4)**

Η ελαστικότητα ζήτησης για το αγαθό Χ είναι ίση με 3. Δόθηκαν στους μαθητές οι εξής τέσσερις πιθανές ερμηνείες:

- α. Μια αύξηση της τιμής του αγαθού κατά 1% θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της ζητούμενης ποσότητας κατά 3%.
- β. Μια αύξηση της ζητούμενης ποσότητας του αγαθού κατά 1% θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της τιμής κατά 3%.
- γ. Μια αύξηση της τιμής του αγαθού κατά 1% θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της ζητούμενης ποσότητας κατά 3%.
- δ. Μια αύξηση της τιμής του αγαθού κατά 3% θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της ζητούμενης ποσότητας κατά 1%.

Ζητήθηκε από τους μαθητές/τριες να επιλέξουν τη σωστή ερμηνεία. Οι απαντήσεις των μαθητών ήταν οι ακόλουθες:

Όνομα μαθητή/τριας	Απάντηση
Ανδρέας	α
Βασιλική	β
Γιάννης	γ
Δήμητρα	δ

**α) Να αναφέρετε ποιος μαθητής/τρια έδωσε τη σωστή απάντηση.**

.....

**β) Ποια/ποιες ήταν η/οι παρανόηση/σεις (λάθος/η) που έγινε/έγιναν από τον καθένα από τους άλλους τρεις (3) μαθητές/τριες;**

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....



**Ερώτηση 19**

**(Μονάδες 2)**

Δίνεται το πιο κάτω δημοσίευμα:

*Eurostat: Στο 6,8% μειώθηκε η ανεργία στην Κύπρο τον Αύγουστο*

*Η ανεργία στην Κύπρο μειώθηκε περαιτέρω σε 6,8% (31 000 άτομα, 6,4% για άνδρες και 7,3% για γυναίκες) τον Αύγουστο του 2019, από 7% τον Ιούλιο του 2019, ενώ τον Αύγουστο του 2018, το ίδιο ποσοστό ήταν 8,2% (36 000 άτομα) σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε σήμερα η Eurostat, η στατιστική υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.*

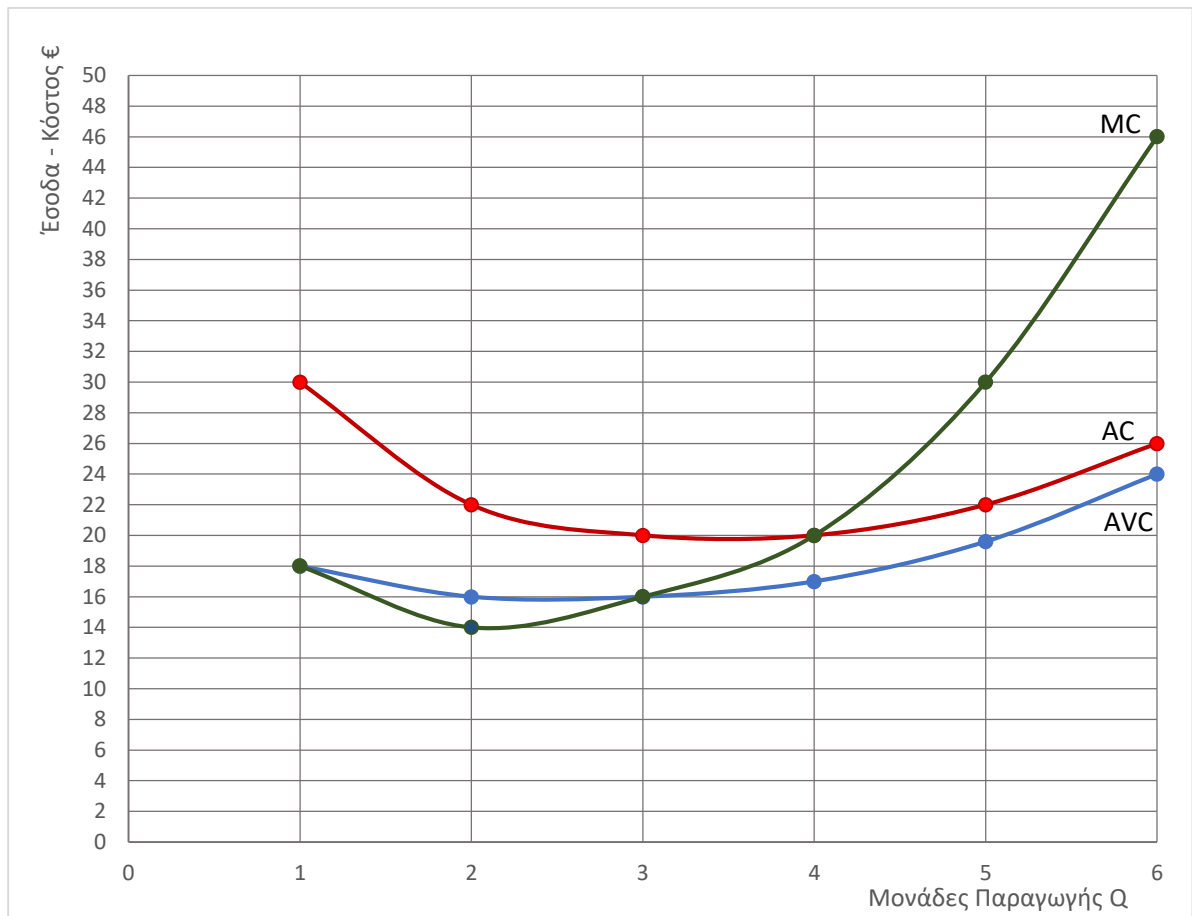
**Χρησιμοποιώντας τα δεδομένα του πιο πάνω δημοσιεύματος, να υπολογίσετε τον αριθμό των απασχολούμενων τον Αύγουστο του 2019.**

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

## Ερώτηση 20

(Μονάδες 5)

Το πιο κάτω διάγραμμα παρουσιάζει το κόστος μιας ανταγωνιστικής επιχείρησης.



- α. Στην τιμή των €30, η επιχείρηση θα πρέπει να παράγει ..... μονάδα/δες.
- β. Στην τιμή των €20, η επιχείρηση θα πρέπει να παράγει .....μονάδα/δες. Το μεταβλητό κόστος της είναι ..... ευρώ και το συνολικό κόστος είναι ..... ευρώ. Τα συνολικά έσοδά της είναι ..... ευρώ. Το οικονομικό αποτέλεσμα της επιχείρησης (κέρδος/ζημιά) είναι ..... ευρώ.
- γ. Αν η τιμή μειωθεί κάτω από ..... ευρώ, η επιχείρηση πρέπει να διακόψει προσωρινά τη λειτουργία της.
- δ. Η μακροχρόνια τιμή ισορροπίας σε αυτή την αγορά είναι ..... ευρώ.
- ε. Το σταθερό κόστος της επιχείρησης είναι .....ευρώ.
- στ. Στην τιμή των €18, η επιχείρηση θα πρέπει να παράγει ..... μονάδα/δες (δεδομένου ότι η επιχείρηση μπορεί να επιλέξει μόνο ακέραιες μονάδες).

**ΤΕΛΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Β**



**Επιπρόσθετη σελίδα για απαντήσεις**

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

